

Aan

De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao

Telefoon (+5999)4619081

Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten

Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331

Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon

Koen Willems

Datum

15 februari 2017

Ons kenmerk

Cft 201700027

Pagina

1/7

Telefoonnummer

+5999 4619081

E-mail

info@cft.cw

Uw kenmerk

Bijlagen

Adres kantoor Aruba

L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba

Telefoon (+297) 5832800

Telefax (+297) 5822224

E-mail info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Onderwerp

Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2016 Sint Maarten

Geachte heer Gibson,

Op 1 februari 2017 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de vierde uitvoeringsrapportage (UR) 2016 van Sint Maarten ontvangen. Conform artikel 18 lid 1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) ontvangt het Cft de uitvoeringsrapportage uiterlijk zes weken na afloop van ieder kwartaal. Het Cft constateert dat de 4^e UR tijdig is ontvangen. Hierbij constateert het Cft ook dat Sint Maarten aangeeft dat het om een voorlopige financiële rapportage gaat die nog aan verandering onderhevig kan zijn. In deze brief geeft het Cft zijn reactie op deze voorlopige 4^e UR. Het Cft verzoekt u te zijner tijd alsnog een definitieve versie toe te zenden. Zoals gebruikelijk is deze brief tevens in afschrift verstuurd aan de voorzitter van de Staten.

Oordeel

Het Cft constateert dat op basis van de voorlopige cijfers de begroting 2016, voor wat betreft het totaal aan baten, lijkt te zijn gerealiseerd. Op basis van de vierde kwartaalrapportage is het begrotingsjaar 2016 afgesloten met een overschot van ANG 26,4 mln. Dit overschot is opgebouwd uit ANG 20,0 mln begrote tekortcompensatie, ANG 5,3 mln begroot overschot en ANG 1,1 mln aanvullend gerealiseerd overschot.

Er bestaat nog onduidelijkheid of de lasten juist en volledig zijn verantwoord, mede doordat het financiële systeem lange tijd niet heeft gefunctioneerd in het vierde kwartaal. Het Cft stelt het op prijs dat u ondanks ICT-problemen toch tijdig aan de rapportageverplichting heeft willen voldoen middels deze voorlopige 4^e UR. Wel biedt de vierde kwartaalrapportage in de huidige vorm, naar de mening van het Cft onvoldoende basis om nu reeds te concluderen dat de begroting 2016 daadwerkelijk is gerealiseerd. Hiervoor dient meer zekerheid verkregen te worden bij gepresenteerde cijfers. Ten aanzien van de kapitaaldienst merkt het Cft op dat de uitputting ook in het vierde kwartaal beperkt is gebleven en dat cijfers gedurende het begrotingsjaar niet consequent worden toegepast in de uitvoeringsrapportage. Ultimo 2016 is geen sprake van een overschrijding van de rentelastnorm. Daarnaast is een start gemaakt met het aflossen van de betalingsachterstanden. Het financieel beheer blijft voor het Cft een groot zorgpunt. Hoewel hier meer draagvlak en aandacht voor lijkt te zijn, heeft het Cft geen informatie verkregen waaruit blijkt dat aantoonbaar vooruitgang is geboekt. Het is van groot belang dat de opgestelde plannen worden uitgevoerd en niet langer uitgesteld worden.

Toelichting

Gewone dienst

De voorlopige cijfers in de 4^e UR laten een aanzienlijke verbetering van het begrotingssaldo zien ten opzichte van het derde kwartaal en wel met circa ANG 14,8 mln. Het totaal aan gerealiseerde baten en lasten op basis van voorlopige cijfers bedraagt ANG 468,1 mln respectievelijk ANG 441,7 mln. Hierdoor bedraagt het voorlopige saldo ANG 26,4 mln, een toename van ANG 1,1 mln ten opzichte van de vastgestelde begroting. Hiervan zal tenminste ANG 20 mln worden ingezet voor het compenseren van tekorten uit de periode 2010-2014, zoals is bepaald in de aanwijzing en gebudgetteerd in de begroting 2016. In tabel 1 worden de voorlopige realisaties en de begrote cijfers weergegeven.

Tabel 1: Overzicht begroting versus voorlopige realisatie

	Begroting 2016	Realisatie t/m Q3	Begroot t/m Q3	Realisatie vs. Begroot t/m Q3	Realisatie t/m Q4	Begroot t/m Q4	Realisatie vs. Begroot t/m Q4
Baten	468,2	338,5	362,6	-24,1	468,1	468,2	-0,1
Lasten	442,9	324,0	332,2	-8,2	441,7	442,9	-1,2
Begrotingssaldo	25,3	14,5	30,4	-15,9	26,4	25,3	1,1
<i>Waarvan:</i>							
Tekortcompensatie	-20,0						
Overschot	5,3						

Tot en met het derde kwartaal hebben de baten achtergelopen op de begroting waardoor het begrotingssaldo in toenemende mate verslechterde. Het Cft heeft op basis van de realisaties in het eerste halfjaar moeten constateren dat de begroting 2016 niet meer in overeenstemming was met de normen uit artikel 15 Rft aangezien het onvoldoende realistisch was geworden dat de begrote baten gerealiseerd zouden worden. Mede als gevolg daarvan werd in onvoldoende mate invulling gegeven aan de punten uit de aanwijzing. Op basis van de realisaties in het vierde kwartaal lijken de begrote baten toch zo goed als volledig gerealiseerd te zijn. Met name een omvangrijke bijdrage vanuit overheidsdeelneming GEBE in november heeft hieraan bijgedragen. Het is echter nog onduidelijk hoe de lasten zich definitief zullen ontwikkelen in de laatste maanden van 2016. In de 4^e UR wordt aangegeven dat met name de post goederen en diensten naar verwachting nog onderhevig zal zijn aan correcties.

De vierde kwartaalrapportage opent met de noot dat door ICT-problemen in de maanden oktober t/m januari het financiële systeem lange tijd niet gefunctioneerd heeft. Hierdoor zijn achterstanden ontstaan bij het verwerken van de baten en lasten. Hoewel in de rapportage is getracht een zo goed mogelijk beeld van de financiële situatie per jaareinde te geven laat dit onverlet dat correcties zullen optreden in zowel de baten als de lasten, wanneer het systeem weer functioneert. In de rapportage wordt aangegeven dat de cijfers in dat licht moeten worden gezien en daarmee niet volledig zijn.

Het Cft heeft begrip voor het voorlopige karakter van de cijfers zoals deze worden gepresenteerd in de 4^e UR en de verklaring die daarvoor wordt gegeven. Het Cft spreekt zijn waardering uit voor de openheid van zaken die hierin is gegeven. Gezien het voorlopige karakter van de cijfers is het naar de mening van het Cft nog te prematuur om conclusies te trekken over het al dan niet realiseren van de begroting, met name gelet op de correcties die mogelijk nog volgen. Zodoende kan nog niet worden geconcludeerd of het begrote saldo daadwerkelijk is gerealiseerd en of in voldoende mate aan de tekortcompensatie kan worden voldaan. Het Cft adviseert u daarom alsnog een definitieve 4^e UR op te stellen en spoedig de jaarrekening 2016 op te stellen en deze door de accountant te laten controleren. Pas wanneer meer zekerheid bij de realisaties verkregen kan worden kunnen conclusies worden getrokken over de mate waarin de begroting is gerealiseerd en invulling is gegeven aan de aanwijzing voor wat betreft de tekortcompensatie.

Kapitaaldienst

Ten aanzien van de kapitaaldienst constateert het Cft dat gedurende 2016 diverse genoemde cijfers niet consequent worden gehanteerd. De resterende middelen op de kapitaaldienst per 1 januari 2016 verschillen in de kwartaalrapportages terwijl dit een vast gegeven zou moeten zijn. Ook wordt meerdere malen aangegeven dat het restant aan beschikbare middelen wordt gereserveerd voor de inrichting en afbouw van het nieuwe bestuursgebouw, echter neemt de omvang hiervan per kwartaal af. Een toelichting waarom deze middelen anders worden aangewend wordt echter niet gegeven. Het ontbreken van inzicht in de kapitaaldienst is voor het Cft al meerdere jaren reden om een algemeen voorbehoud te maken bij de kapitaaldienst. Het Cft zal daarom, zoals ook met de minister is afgesproken tijdens het bezoek van het Cft in december, ambtelijk met het ministerie van Financiën een format afspreken over de concrete informatiebehoefte voor de kapitaaldienst.

Rentelastnorm

Ultimo 2016 bedraagt het totaal aan langlopende schulden, i.e. de obligatieleningen, ANG 499,3 mln conform de cijfers van de Centrale Bank Curaçao en Sint Maarten (CBCS). De gerealiseerde rentelasten bedragen ANG 12,5 mln. Voor de gehele collectieve sector bedragen de gerealiseerde rentelasten ANG 13,8 mln. De rentelastnorm is voor 2016 vastgesteld op ANG 31,9 mln, waardoor geconcludeerd kan worden dat er geen sprake is van een overschrijding.

Betalingsachterstanden

In het vierde kwartaal is een start gemaakt met het aflossen van de betalingsachterstanden. Uit het overzicht zoals dit in de uitvoeringsrapportage is opgenomen blijkt dat de betalingsachterstanden in het vierde kwartaal met circa ANG 39,5 mln zijn afgenomen. De schuld aan SZV is door de verkoop van het nieuwe bestuursgebouw met ANG 25,0 mln afgenomen. Verder zijn de betalingsachterstanden aan Windward Roads, SOAB, Lievens en BZV Curaçao ook afgelost, in totaal circa ANG 5,0 mln. De overige ANG 9,5 mln betreft het aflossen van de betalingsachterstand aan GEBE, wat plaatsvindt door het verrekenen van vorderingen. Het Cft heeft na ambtelijke afstemming met uw ministerie van Financiën begrepen dat dit echter pas in 2017 zal geschieden en dus ten onrechte nu al in mindering is gebracht op het nog af te lossen deel. De grond naast het nieuwe bestuursgebouw is in het vierde kwartaal overgedragen aan APS, waardoor ANG 4,46 mln ten onrechte niet in mindering is gebracht op de gerapporteerde betalingsachterstand aan APS. In totaal bedragen de betalingsachterstanden per 31 december 2016 naar mening van het Cft ANG 156,4 mln. In tabel 2 wordt dit weergegeven.

Het Cft heeft de getekende koopovereenkomst van het nieuwe bestuursgebouw tussen de minister van Financiën en SZV ontvangen. De getekende huurovereenkomst is echter nog niet beschikbaar gesteld. Graag ontvangt het Cft deze alsnog, evenals de overeenkomst met betrekking tot de overdracht van het perceel grond naast het nieuwe bestuursgebouw aan APS en de definitieve vaststellingsovereenkomst ten aanzien van de betalingsachterstand bij SZV.

Tabel 2: Betalingsachterstanden

Betalingsachterstanden	ANG (mln)
Startpositie na Q3 2016	190,8
Overdracht bestuursgebouw aan SZV	-25,0
Aflossing WW Roads, SOAB, BZV en Lievense	-5,0
Verrekening GEBE	-9,5
Eindpositie Q4 2016 conform 4e UR	151,4
Correctie: verrekening GEBE	9,5
Correctie: Overdracht grond aan APS	-4,5
Eindpositie Q4 2016 na correcties Cft	156,4

Financieel beheer

In de 4^e UR wordt aangegeven dat ten opzichte van het derde kwartaal geen additionele resultaten zijn geboekt op het gebied van Financieel beheer. Wel wordt aangegeven waar in het eerste kwartaal van 2017 meer aandacht aan gegeven zal worden. Dit zijn de deelprojectplannen met betrekking tot Debiteuren, Crediteuren en Materiële Vaste Activa. De uitvoering van deze deelprojecten dient direct bij te dragen aan het verbeteren van de kwaliteit van de jaarrekening 2016. In de risicoparagraaf van de 4^e UR blijkt daarnaast dat een aantal risico's betrekking hebben op een groot aantal vorderingen, maar ook schulden. Mede daarom acht het Cft de prioriteitstelling voor debiteuren en crediteuren een goede keuze. Verder wordt vermeld dat uitsluitend in strikt noodzakelijke gevallen externe capaciteit voor de uitvoering van de deelprojecten kan worden ingehuurd. Het heeft de voorkeur met de reeds beschikbare capaciteit invulling en uitvoering te geven aan het verbeteren van het financieel beheer. Het Cft wil nadrukkelijk in overweging geven dat ervoor gewaakt dient te worden dat deze beleidskeuze er niet toe leidt dat onvoldoende vorderingen worden geboekt.

Het Cft, maar ook de SOAB en de Algemene Rekenkamer, vragen al geruime tijd aandacht voor het financieel beheer. De voortgang op dit gebied is al jaren te beperkt. Door het goedkeuren van de deelprojectplannen door de Council of Ministers in juni 2016 lijkt er meer aandacht en draagvlak voor het verbeteren van het financieel beheer te komen. Het Cft ziet dit als een positieve ontwikkeling.

Conform artikel 4.1 Rft is het een taak van het Cft om toezicht te houden op de voortgang van de implementatie van de verbetering van het financieel beheer. Hierbij dient opgemerkt te worden dat tot op heden nog geen concrete informatie is ontvangen waaruit daadwerkelijk blijkt dat voortgang is geboekt. In dat kader verzoekt het Cft om ten aanzien van het financieel beheer en de vorderingen die op dat gebied worden gemaakt frequenter geïnformeerd te worden.

Liquiditeit

Het overzicht met betrekking tot de liquiditeit zoals opgenomen in de 4^e UR blijkt bij navraag onjuist te zijn waardoor de liquiditeitspositie circa ANG 23,1 mln te laag wordt weergegeven. Na ambtelijk overleg is een herziene versie aan het Cft verstrekt. Hieruit blijkt dat het totaal aan liquide middelen gedurende het vierde kwartaal is toegenomen met ANG 45,8 mln. Enerzijds wordt dit verklaard door de afdracht door GEBE van ANG 17,7 mln. Daarnaast heeft ook de overdracht van het nieuwe bestuursgebouw voor ANG 47,8 niet alleen gezorgd voor een vermindering van de betalingsachterstand aan SZV met ANG 25,0 mln, maar ook tot een toename aan liquide middelen van ANG 22,8 mln. Deze liquide middelen zullen voor ANG 19,2 mln worden ingezet om de betalingsachterstand aan APS te verminderen, waardoor de liquide middelen met dit bedrag zullen afnemen. Dit staat gepland voor het eerste kwartaal 2017 waardoor het saldo op de rekening courant met ANG 19,2 mln zal afnemen.

Hoewel uit de 4^e UR blijkt dat de liquiditeitspositie is verbeterd in het vierde kwartaal kent de begroting van Sint Maarten nog een aantal significante risico's. Wanneer deze risico's zich materialiseren zal niet alleen de begroting, maar ook de liquiditeitspositie van Sint Maarten sterk onder druk komen te staan. De risico's met de grootste financiële impact die worden genoemd zijn:

- De eindafrekening van SZV voor de Overheids Ziektekosten Regeling (OZR) voor de jaren 2012-2016 (eerste indicatie is ANG 16,0 mln).
- De tekorten van het ZV/OV-fonds en het FZOG fonds (jaarlijks circa ANG 12,0 mln). Beide fondsen zijn in het beheer van SZV.
- De boedelscheiding van het AVBZ-fonds met SVB Curaçao (mogelijk ANG 9,8 mln).

Gelet op de rol die SZV speelt bij de risico's bij de fondsen en de eindafrekening van de OZR adviseert het Cft u om op korte termijn in overleg met SZV te treden om hierover meer duidelijkheid te krijgen. Gelet op de omvang van de risico's adviseert het Cft u daarnaast om een prudent liquiditeitenbeheer te voeren zodat bovengenoemde risico's beter opgevangen kunnen worden indien deze zich materialiseren. Aangezien deze lasten niet zijn opgenomen in de begroting 2017 zal, indien de risico's zich materialiseren, een begrotingswijziging noodzakelijk zijn.

Aanbevelingen

Het Cft doet u op basis van de 4^e UR de volgende aanbevelingen:

- Het spoedig opstellen en laten controleren van de jaarrekening 2016;
- Het overleggen van de getekende overeenkomsten de huur van het nieuwe bestuursgebouw alsook de verkoop van het naastgelegen perceel, evenals de definitieve vaststellingsovereenkomsten ten aanzien van de betalingsachterstand bij SZV;
- Voorzien in uitgebreide informatievoorziening m.b.t. financieel beheer;
- Het voeren van een prudent liquiditeitenbeheer;
- Meer duidelijkheid krijgen over de door u benoemde financiële risico's ten aanzien van SZV.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De voorzitter van de Staten van Sint Maarten

De (wnd) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten